

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

22. De institutionib. Clericorum qui à Patronis ad beneficia nominantur &
offeruntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

maior pars, habita ratione minoris? Exemplum pono: Quatuor sunt patroni, quorum duo nominant & presentant Titium, tertius Caium, quartus Seium: Titius nominatus à duobus, non habet suffragia maioris partis patronorum omnium, sed maioris respectu habito ad alios patronos nominantes. Respondet Ioannes Andreas in c. Quoniam, de iure patronatus, distinguendo: Aut quatuor patroni nominant communiter, vt Collegium, & tunc requiritur maior pars totius collegii, hoc est, omnium patronorum nominantium: aut nominant, & presentant, vt singuli, & tunc sufficit maior pars, consideratis aliis partibus: Ita vt quotiescunque plures habent ius aliquod faciendi, si habent communiter, vt Collegium, necesse est, vt maior pars collegii conueniat. Si vero habeant, vt singuli, satis est maior pars cæteris partibus. Vnde electio Rectoris ab Scholasticis Academia facta, non est rata, nisi maior pars totius vniuersitatis consenserit: & ideo si in vniuersitate sint centum Scholastici, quorum quinquaginta vnum eligant, & triginta alium, & cæteri item alium, nulla electio eorum valet, quia nulla est facta à maiori parte totius vniuersitatis. Abbas in cap. Quoniam, num. 13. de iure patronatus.

Vigesimo primo quaeritur, An patroni in nominando, & presentando, simul debeant conuenire, ita vt omnes vocandi sint ad nominandum, an vero aliqui eorum, cæteris minime vocatis, nominare queant? Respondet similiter Ioan. Andr. loco citato distinguendo: Aut hi plures patroni nominant communiter, vt Collegium, & tunc vocandi sunt omnes; alioqui præmissi, aut neglecti actionem habeant, qua nominationem refutare, & oppugnare possunt, sicut etiam in simili, quando plures sint electores, c. Quod fecit, & c. Bona. de elect. aut nominant, vt singuli, & tunc non est necesse omnes vocare. At Panormitanus in cap. Quoniam præallegato. num. 14. Bartolomæus secutus in l. omnes populi, ff. de iust. & iure, generatim docet, omnes esse vocandos: alioqui omisi habent ius contra nominationem excipiendi, opponendi, & agendi.

Vigesimo secundo quaeritur, An patronus sua auctoritate vendere queat fructus, vel redditus annos, quos ab Ecclesia percipit? Respondet Innocentius in cap. Præerea. 2. de iure patronatus distinguendo: Aut sunt certi, & collecti, & hos potest vendere: aut sunt futuri, & incerti, & nequit eos vendere: nam eo ipso quod fructus futuri, aut adhuc è terra pendentes vendit, ad emptorem ius eos exigendi transmittit: ac proinde consequens est, vt ius patronatus vendere videatur, quod videtur absurdum.

Cæterum Hostiensis, reffe Panormitano eodem cap. num. 8. & 9. hanc Innocentii sententiam refellit: quia quisque potest rem futuram, & incertam vendere, qua venditione emptor spem habendi rem futuram emit, sicut cum venditur iactus reus, partus ancillæ, vel foetus animalium futurus, vel fructus adhuc ex arbore, vel è terra pendentes, l. si iactum, ff. de actione empti, & venditi, & l. Nec emptio ff. de contrahen. emptio. Vnde Hostiensis concludit, fas esse patrono, tales fructus vendere, & fatetur, in emptorem, ius exigendi fructus transire: quod idem Goffredus reffe Panormitano ante docuerat. Ratio eius: quoniam hi fructus futuri, qui futuri sunt, venditis, necessario ius eos colligendi pariter venditur. Et nihil, inquit, mirum est, si ius patronatus ius hac ratione vendatur: non enim per se venditur, sed venditioni fructuum accedit, eamque comitatur.

Sed Goffredum, & Hostiensem refutat Panormitanus hac ratione, quia ius percipiendi redditus annuos, potest ad alium transferri, penes venditorem iure patronatus penitus manente. Rector enim Ecclesiæ, vel Canonicus, vel alius quilibet beneficiarius, locat, & vendit ad triennium redditus, quos ex sua Ecclesia, Canoniaru, vel beneficio percipit, manente apud ipsum titulo, vel iure Ecclesiæ, vel beneficii. V usufructuarius item vendere potest commodum vsusfructus, reuocato sibi iure vsusfructus, in l. Necessario, §. vlt. ff. de periculo, & commodo rei vendite: ergo potest patronus fructus futuros, & incertos vendere: pe-

nes se iure patronatus manente. Nequit tamen, vt Abbas annotauit, loco citato, alimenta sibi ob inopiam obuentura, alteri vendere: hæc enim ipsi tantum patrono tanquam honorifica præmia, & commoda debentur.

C A P. XXII.

De institutionibus Clericorum, qui à patronis ad beneficia nominantur, & offeruntur.

Extat titulus in iure Canonico de Institutionibus. De hac materia Abbas in cap. Auctoritate, num. 5. De institut. Primo quaeritur, Quid in iure, Institutionis nomine veniat intelligendum? Respondeo, concessionem Ecclesiæ, seu beneficii auctoritate legitima Episcopi, vel alterius ordinarii factam, non simpliciter cuius Clerico, sed ei qui est à patrono nominatus, & oblatus. Hinc est, vt institutio, reffe Panormitano, differat à confirmatione, & collatione. Siquidem confirmatio est, qua superior electo, vel postulato à Collegio Clericorum, Ecclesiam, vel beneficium donat: Collatio vero, est datio Ecclesiæ, vel beneficii legitima superioris auctoritate simpliciter, & libere facta, qua superior beneficium dat Clerico idoneo cui ipse vult. Contra institutio est, qua superior Ecclesiam, vel beneficium concedit Clerico nominato, & oblato à patrono. Quare confirmatio electioni, approbatio postulationi succedit, Institutio nominationi, siue presentationi à patrono factæ: collatio vero fit superioris arbitratu absque vlla electione, vel postulatione à Collegio Clericorum facta, & absque presentatione, vel nominatione à patrono præmissa. Item, institutio, confirmatio, collatio, ius tribuunt in beneficio: sed electio, nominatio, postulatio nequaquam.

Secundo quaeritur, Ad quemnam pertineat institutio? Respondeo, iure communi ad Episcopos, quorum est instituire Clericos à patronis nominatos in omnibus Ecclesiis, vel beneficiis intra suam ditionem constitutis. cap. ex frequentibus, c. Cum ex iniuncto, de heret. cap. Omnes Basilica 16. q. 7. Vnde merito Abbas cap. 1. de institut. refellit Ioannem Andream in cap. Cum in cunctis, de electis, & c. Quamquam eod. tit. in sexto. dicentem, collationem, seu institutionem non esse proprium ius episcoporum, quoniam multi alii ius habent conferendi, vel instituendi. Cæterum id habent Episcopi iure communi, reliqui vero non nisi iure speciali. Et hanc potestatem, qua est iurisdictionis, non ordinis, habet Episcopus, statim vt est electus simul, & confirmatus quamuis non consecratus, secus non item, vt superius dixi.

Tercio quaeritur, An in alios cadat potestas instituendi? Respondeo, Generali Episcopi Vicario eam potestatem conuenire, licet ei speciatim non demandetur. cap. Ex frequentibus, de institutio. ac ibi Glossa communi consensu recepta. nimirum, ea est potestas iurisdictionis, & hæc Generali Vicario vniuersè committitur, nisi aliquas causas ius excipiat. Eam vero potestatem cæteri Vicarii non accipiunt, nisi expressim delegatam. Obiicies id, quod habetur, cap. vlt. de officio Vicarii in sexto, eum beneficia conferre non posse, nisi id ei fuerit speciatim commissum. Respondeo, cum Glossa & Abbate, in cap. ex frequentibus citato conferre eum quidem non posse, bene tamen instituere: quia instituere est necessitatis, conferre non item: nam is, qui est presentatus à patrono si dignus fuerit, institui debet. Deinde, collegium Canonicorum, Ecclesia vacante, habet etiam ius instituendi, vt habetur ex c. 1. de institutio. in sexto. Tradit etiam Calderinus consil. 3. Abbas in c. Cum olim, de maiorib. & c. ibi Glossa. & si conferre nequeat beneficia, quæ ad collationem solius Episcopi pertinent, cap. 1. Ne sede vacante in sexto, & c. 1. de institutio. in sexto. Cæteris inferioribus Episcopo præfectis, iure communi non conuenit, nisi priuilegio, præscriptione, consuetudine, statuto, donatione, vel aliis modis. Contingit enim interdum, vt Capellania à laico fundetur, ea conditione adiecta, &

Episcopi consensu approbata, ut certæ Ecclesiæ Præpositus, Decanus, Archidiaconus, vel Archipresbyter potestatem habeat instituendi Clericos à patrono nominatos, & oblatos. Similiter episcopo aliquando fundat, vel erigit certas Capellanas, vel alia beneficia, & eam conditionem apponit, ut penes certum aliquod collegium Clericorum, vel conuentum monachorum, vel vniuersitatem Scholariorum sit instituendi potestas. Alios episcopo inferiores ius habere nonnunquam instituendi, constat ex c. *Super eo, de offic. iud. deleg.* ubi dicitur, institutionem ad episcopum, vel archipresbyterum, vel archidiaconum pertinere. *Idem dicitur ex cap. Cum venissent, de institutio. & cap. Si in plebibus, dist. 63.* At Synodus Tridentina sess. 14. c. 12. de reformatione definit, ut si patronatus alicui concedatur, institutio ipsi episcopo, & non alteri inferiori referretur.

Quarto quaeritur, An si episcopus instituat sine patrono, irrita iure ipso sit institutio? Dux sunt opinioniones: Vna quæ asserit, esse rescindendam. Eo quod in c. *Illud, de iure patronatus* dicitur, Institutionem esse irritam, nam sic Hostiensis teste Lambertino lib. 2. de iure patron. par. 3. q. 2. art. 2. Altera opinio affirmat, ipso iure nullius esse momenti. Ioan. Andr. c. 2. de offi. Vicarii in 6. Abbas in c. *Illud, de iure patronatus.* Quoniam in c. *Decernimus, 16 q. 17.* habetur: *Si episcopi sine patronis instituerint, nonerint esse irritam institutionem.* Hæc opinio est vetior, eo quod in eo c. *decernimus*, irrita esse dicitur institutio. Et verbum *Iritanda* in cap. *Illud, supra citato*, intelligitur sicut alias solet in iure, irritanda est, quod idem est, ac si diceretur, declaranda est, vt irrita.

Quinto quaeritur, An si patronus sit in nominando Clerico negligens, episcopo possit, sine eius assensu instituet? Respondeo, fas esse, id enim habetur in cap. 1. *De suppl. magis, pralato*, nam tunc ad episcopum deuoluitur nominandi potestas. Sed quid si institutio non ad episcopum, sed ad alium inferiorem pertinet? Respondeo, tunc episcopi partes esse, curare, vt is, ad quem spectat institutio, Clericum instituat: quod si is quoque neglexerit, ad episcopum quoque institutio deuoluetur.

Sexto quaeritur, An si patronus sciens nominet indignum, possit episcopus absque eo instituere? hoc perinde est, ac si quaeretur: An si patronus indignum nominauerit, & obtulerit, ipso iure priuatus sit potestate tunc nominandi? Respondeo Glossa in c. *Cum vos, de offi. iud. ordina.* patronum Ecclesiasticum ipso facto esse priuatum, laicum non item. Ita etiam sentit Archidiaconus cap. 1. *de praben. in 6.* Hostiensis tamen, & Innocentius, vt ait Panormitanus in c. *Cum vos, citato*, generatim docuere, quemlibet patronum ipso facto priuari iure tunc nominandi. At Ioan. Andreas, quem sequitur Panormitanus, censet, laicum patronum nominantem scienter indignum, ante quatuor mensium lapsum posse quemuis alium dignum, & idoneum nominare, quia talis laicus in nominando, ius habet mutandi sententiam: ergo sicut intra quatuor menses nominando dignum potest variare, antequam episcopus instituat: multo magis poterit variare, si quem non debuit, nominari: exacto vero illo quadimestri spatio intra quod patronus indignum solummodo nominauit, Episcopus libere potest alium instituere, quoniam eo elapso tempore, patrono nullum nominante, fas est episcopo instituere, c. 1. *de iure patronatus in 6.* Itaque si eo quadimestri patronus laicus indignum solummodo nominauit, liberum est episcopo Clericum instituere: quia perinde est immemritum nominare, ac nullum, c. 2. *de translat. & cap. Tua, de Clerico non residen.* At vero si patronus sit Ecclesiasticus, tunc aut ignorans, aut sciens nominat indignum: si primum, variare non potest, donec nominatio repudietur: qua repudiata, intra semestre poterit alium nominare: si secundum, ipso facto priuatur iure tunc nominandi. Ita Panormitanus loco citato, Ioannis Lignani, Federici, & aliorum sepe sententiam.

Septimo quaeritur, An institutio valeat sine patrono, si postea suum præstiterit assensum? Respondeo Lambertino lib. 2. de iure patron. par. 3. q. 2. art. 2. valere.

Octauo quaeritur, An si patronus præfens sciens taceat, nec vllum nominet, & præstent, institutio subsistat? Quidam negant, eo quod in his, quæ nobis nocent, silentium pro assensu non habetur. Alii vero affirmant, ob eam generalem iuris formulam: sciens, & tacens videtur consentire. Hæc opinio maiorem præ se fert probabilitatem: præsertim si patronus ad nominandum vocatus, aut nominare iussus, nullum nominet, & episcopo instituente sciens taceat: nam cum aliqui commode, aut resistere, aut nominare possit, tacite videtur consentire, cum id facit: secus esset, si ob merum incussum, aut episcopi præsentiam, aut dignitatem reueritus taceat.

Nono quaeritur, An Legato à latere Romani Pontificis liberum sit, citra patroni consensum, ad Ecclesiam vel beneficium Clericum instituere? Respondeo, minime, nisi cum potestatem à Papa expressim acceperit. Abbas in cap. *Dilectus, de iure patronatus.*

Decimo quaeritur, An quando episcopus sine patroni assensu licite aliquem instituit, institutus patroni assensum requirere aliquo iure cogatur? Respondeo Panormitanus in c. *Si vero, de iure patronatus*, ad id nullo iure compelli: nam per institutionem, plenum ius in beneficio natus est. Petitur tamen patroni consensum, ne presbyter institutus ab eo vniquam reuocetur, & ne patronus à nominandi, & præsentandi possessione cadat.

Vndecimo quaeritur, An liberum sit episcopo, sine patroni consensu, Ecclesiam collegiatam edificare? Respondeo, cum Abbas in c. *Suggestum, n. 2. de iure patronatus* minime; quia sic patronus amitteret ius iuum nominandi, cum in Ecclesia collegiata præfectum nequeat nominare, vt supra diximus. Eadem ratione, episcopo fas non est, Ecclesiæ redditus citra patroni consensum alienare, vel ad aliam Ecclesiam transferre: quia etsi patronus suum ius non amitteret: sine eius tamen nutu, & voluntate, Ecclesiæ bona alienari non possunt.

Duodecimo quaeritur, Quid sit dicendum, cum patronus ius nominandi, & præsentandi ad episcopum sponte sua transfulerit in Ecclesiis ipsi episcopo subiectis, tunc ne episcopus pariter nominabit, & instituet? Respondeo, distinguendo, cum Abbate in c. *significasti, nu. 3. de iure patronatus, & Glossa in c. 1. eod. tit. in 6.* aut institutio iure speciali ad alios episcopos inferiores pertinet, aut ad ipsum episcopum solum iure communi. Si primum, ad episcopum spectat nominatio, & præsentatio, & ad alios institutio: si secundum, Goffredus, vt testis est Panormitanus, dixit episcopum tunc nominare, & offerre Clericū sibi ipsi tanquam patrono, & tanquam episcopum instituere. Hostiensis tamen, Ioannes Andreas, & ipse Panormitanus volunt tunc nominationem, siue præsentationem, cum institutione confundi: & ideo episcopus Ecclesiam, vel beneficium conferre potest libere, eadem ratione qua & cætera beneficia omni iure patronatus libera. Hoc autem locum habet, cum episcopus ipse solus est patronus: nam si alii vna cum ipso patroni sint, tunc vera est Goffredi sententia.

Decimo tertio quaeritur, An sit certum tempus communi iure præscriptum, intra quod episcopus, vel alius inferior, ad quem institutio spectat, nominatum à patrono instituere? Respondeo, minime: & idcirco superioris arbitrio relinquatur, vt iis quorum est instituere, certum tempus constituat, intra quod instituere cogantur: quod tempus ultra semestre prorogari non debet.

Decimo quarto quaeritur, An sit episcopo liberum, eum instituere, quem maluerit è multis quos patronus nominauit, & ipsi obrulit, vt vnū instituere? Respondeo Glossa in c. *decernimus 16 q. 7.* liberum esse, si æque digni sint, & idonei: idque constat ex c. *cum autem, & c. Quod autem, & c. Pastoralis, de iure patronatus.* Quid si primo, vel secundo nominatus est dignior: eritne in episcopi potestate eum instituere, quem ipse voluerit, an potius digniorem instituere iure debet? teste Abbate in c. *Cum autem, de iure patronatus, nu. 5.* Ioannes Andr. opinatur etiam tunc episcopum liberam optionem habere, quia factis est, vt instituarur ido-

neus, & dignus. Sed probabilius iudico, quod docet Abbas tunc digniorem esse ab episcopo instituendum. Nam cap. si forte, distinct. 63. dicitur: *Vbi vota sunt paria, preferendum est, qui maioribus meritis inuatur.* quod si prætermisso digniore, minus dignum episcopus instituatur, potest, ut ait Abbas dignior appellare.

Decimo quinto quaeritur, An duobus, vel tribus ab examinatore approbaris, ut æque dignis, sit episcopo liberum, an potius patrono, quem voluerit, alteri præferre? Respondeo, hanc liberam facultatem penes patronum, non penes episcopum esse. Quia et si Concilium Tridentinum velit, ut ij, qui à patrono nominantur, examinatum iudicio approbentur: non tamen admittit patronis potestatem nominandi vnum ex his, quos examinatores approbavit.

Obiicit id quod habetur in c. Cum autem, de iure patrona. videlicet, Episcopo fas esse quem maluerit ipse, instituere è pluribus æque dignis, qui à patrono laico nominantur? Respondeo, cum Nauarro consilio 5. de iure patron. in c. Cum autem, solum conueniri, ut ex multis nominatis, & oblati à patrono possit episcopus instituere quem voluerit. nos vero loquimur de iis, qui ex examinatore iudicio sunt approbati, & nondum à patrono nominati, & episcopo oblato: ex his enim quem patronus, non quem voluerit episcopus, eligi potest. Quærat aliquis, An idem iuris sit, cum patronus est Ecclesiasticus, & plures, examinatorum iudicio, vtridoni sunt approbati, vtrum penes patronum, an penes episcopum sit libera facultas ex illis vnum aliquem eligendi? Respondet Nauarrus loco citato, esse penes patronum Ecclesiasticum, quoniam nondum illi sunt à patrono nominati, & episcopo oblato, vtridoni sunt, sed tantum examinatorum iudicio approbati: ergo patroni est, quem voluerit, ex illis eligere: hoc enim ius sicut nec laicis patronis, ita nec Ecclesiasticis Tridentina Synodus tollit, vel admittit.

Decimo sexto quaeritur, An episcopi sit examinare literarum, mores, & vitam eorum, qui à patronis nominantur? Respondeo, in Concilio Trident. sess. 24. c. 18. de reformatione decreti: *Vt quicumque sive à patronis laicis, sive Ecclesiasticis nominantur ad Ecclesias Parochiales, subeant examen eorum examinatorum, qui ad id sunt destinati: aliter eorum institutio nullius sit momenti.* Et sess. 7. c. 13. de reformatione, idem Concilium statuit, ut presentati seu electi, vel nominati à quibusvis Ecclesiasticis personis, etiam sedis Apostolicae Nunciis, ad quævis Ecclesiastica beneficia non instituantur, nec confirmantur, neque admittantur, etiam præterea cuiusvis privilegii, seu consuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præscripta, nisi fuerint prius à locorum ordinariis examinati, & idonei reporti. Presentatis tamen, electis, seu collegiis generalium studiorum exceptis. Hæc ibi.

Decimo septimo quaeritur, An quando institutio ad aliquos inferiores episcopos pertinet, & nominatio ad episcopum tanquam patronum, satis sit, si episcopus Clericum nominet, & offerat, ut instituitur? Respondeo, cum Abbate in c. Significasti, de iure patrona, id sufficere: quia episcopus cum Clericum nominat, & offert instituendum, illum approbat, cum ipse sit approbare Clericos suæ diocesis, cap. vlt. de Cler. peregrinis. Sed quid si episcopus Clericum nominet, & offerat alteri episcopo, ut instituat in Ecclesiis illi subiectis, in quibus episcopus nominans, ius patronatus habet? Quidam senserunt, nominatum ab episcopo, illius alterius episcopi iudicio esse approbandum, ad quem institutio pertinet. Alii contra docent, sufficere solum episcopi nominantis iudicium, qui eo ipso quo nominat Clericum, & offert, approbat. Abbas in d. c. significasti, videtur innuere, hoc esse episcoporum privilegium, ut nominando Clericos ad beneficia, hoc ipso eos approbent, ita vt alia approbatione non indigeant. Sed Concilium Trident. loco proxime allato in superiori quaestione, videtur requirere, ut presentati, electi, vel nominati à quibusvis Ecclesiasticis personis, ad quævis Ecclesiastica beneficia non instituantur, nisi fuerint prius à locorum ordina-

riis examinati. Cæterum secundum alios hoc non impedit: quia qui nominantur, & offeruntur ab episcopo, vt in aliena ditione instituatur, hoc ipso, sui ordinarii iudicio approbantur.

C A P. XXIII.

Quid iuris, & potestatis habeat Romanus Pontifex in beneficiis patronorum laicorum, siue Ecclesiasticorum.

DE tota hac quaestione tractat Couarr. lib. Practicarum q. c. 36. Doctores in c. cum dilectus, de iure patr. & c. 2. eod. tit. in 6. Animaduertendum est aliquas literas à Romano Pontifice impetrari, quibus derogatur iuri, & potestati patronorum; cum præcipiat Pontifex, vt certo Clerico beneficium vacaturum conferatur: addens hæc verba. *Ad cuiuscunque presentationem, nominationem, electionem, collationem, & dispositionem beneficia pertineant.*

Primo quaeritur, An Romanus Pontifex possit citra patroni consensum beneficia conferre? Respondeo, posse Papam cuiusvis patroni etiam laici, iuri & potestati derogare: sic Glossa, cuius sententia est communiter recepta in Clem. 2. ver. Apostolicis, de præben. sic etiam Innocentius, & Archid. Abbas, Ioan. Andreas, Dominicus, Francus, Felinus, quos Couarrauias citat lib. practicarum quest. c. 36. nu. 1. & illud ratio ipsa conuincit: quia ius patronatus Ecclesiæ auctoritate conceditur: ergo eius auctoritate aufertur potest. Quæres, An Pontifex solo suo nutu, & arbitratu possit ius patronatus auferre? Respondeo, minime, nisi iusta ex causa, vel honesta: alioquin enim laici, à fundandis, ædificandis, & dotandis Ecclesiis auerterentur: præsertim cum Principum privilegia soleant cuiusdam contractus naturam & rationem habere, cum conceduntur ex causa aliqua, & non sola ipsorum Principum libera voluntate: taleq; est ipsum ius patronatus, cum sit Ecclesiæ quidem beneficium, & privilegium, sed patrono ex causa concessum.

Secundo quaeritur, An Papa iuri patronorum laicorum derogare credatur, si in literis Apostolicis ea clausula vtatur: *Beneficium huic vel illi conferatur, ad cuiuscunque dispositionem pertineat?* Respondent Couarr. loco citato. Lambert. tract. de iure patr. lib. 1. p. 3. q. 9. art. 2. Gloss. Cle. 2. de præben. ver. si Apostolicis, non derogare iure laicorum, nisi expresse in literis Apostolicis, laicorum mentio fiat: aiuntque hanc esse communem Doctorum sententiam. Sed quid si eiusmodi literæ clausulam contineant, videlicet: *Ad cuiuscunque patroni presentationem, vel nominationem beneficia pertineant?* Respondent etiam Couarr. Lambert. locis citatis. Rochus tract. de iure patron. verbo Honorificum, q. 3. per hanc clausulam non derogare Papam iuri patronatus laicorum, sed tantum Clericorum. Obiicit, in clausula generatim dici, (*Ad cuiuscunque patroni nominationem beneficium spectet.*) Respondeo, hanc clausulam generatim apponi, vt Papa iuri cuiuslibet Ecclesiastici patroni significet derogare, nam Ecclesiastici patroni sunt multi, & diuersi, aliquando episcopi, aliquando alii episcopo inferiores præfecti, aliquando collegia Ecclesiarum Cathedralium, vel collegialium, vel vniuersitates studiorum generalium, vel collegia hospitalitatis causa fundata, vel monachorum conuentus.

Tertio quaeritur, Quid si in his literis Apostolicis clausula generalis contineatur huiusmodi (*Ad cuiuscunque patroni nominationem pertineat, etiam laici,*) an Papa tunc deroget iuri patronatus ad laicos etiam illustres pertinenti, cuiusmodi sunt Comites, Marchiones, Duces, & alii Principes? Respondent Couarrauias, Lambert. locis citatis, & Rebuff. apud Couarrauiam, minime, nisi in clausula Pontifex expressim horum Principum meminerit. Sed quid si in clausula dicatur: *Ad quoruncunque patronorum Comitum, Marchionum, Ducum, & aliorum Principum nominationem pertineat;* aut si absolute ita dicatur: (*Ad quoruncunque patronorum etiam Principum, nominationem spectet.*) An hæc clausu-